

Luceafărul

Săptăminal editat de Uniunea Scriitorilor
din Republica Socialistă România

Proletari din toate țările, uniți-vă!

DIN INIȚIATIVA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

Consfătuirea de lucru cu activul și cadrele de bază din domeniile activității organizatorice, ideologice și politico-educative

Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu

cu privire la perfecționarea activității organizatorice, ideologice și politico-educative, în vederea creșterii rolului conducător al partidului în întreaga viață economico-socială

Sțimați tovarăși,

Din inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, prezidentele Republicii Socialiste România, în zilele de 22-23 iunie a avut loc Consfătuirea de lucru cu activul și cadrele de bază din domeniile activității organizatorice, ideologice și politico-educative. În prima zi, consfătuirea s-a desfășurat în cadrul a două grupuri de lucru, pe domenii de activitate — organizatorice și, respectiv, ideologice și politico-educative.

Sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, prezidentele Republicii, joi, lucrările consfătuirii au avut loc în ședință comună.

Dintre cea mai înaltă apreciere și însușindu-și pe deplin tezele, ideile și orientările de o excepțională valoare teoretică și practică, cuprinse în Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu la ședința Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. din 29 aprilie, participanții au dezbătut, în lumina acestui document programatic, căile și direcțiile de acțiune pentru intensificarea, perfecționarea și creșterea eficienței muncii organizatorice și politico-ideologice, în vederea mobilizării eforturilor și energiei creatoare ale întregului popor pentru îndeplinirea exemplară a obiectivelor stabilite de Congresul al XIII-lea și Conferința Națională ale P.C.R., ale Programului de edificare a societății socialiste multilaterale dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

Primit cu cele mai alese sentimente de dragoste și prețuire, a luat cuvântul tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, secretar general al Partidului Comunist Român, prezidentele Republicii Socialiste România.

Expunerea secretarului general al partidului — care, prin profunzimea și complexitatea problemelor abordate, se constituie într-un document programatic de cea mai mare importanță pentru întregul nostru partid și popor — a fost urmată cu deosebit interes și deplină aprobare.

Asupra acestui nou și important document vom reveni în numerele viitoare.

Consfătuirea de lucru cu activul și cadrele de bază din domeniile activității organizatorice, ideologice și politico-educative a dezbătut, în spiritul Tezelor din aprilie, activitatea organelor și organizațiilor de partid, în vederea îndeplinirii neabătute a hotărârilor Congresului al XIII-lea și ale Conferinței Naționale, a Programului partidului de făurire a societății socialiste multilaterale dezvoltate și crearea condițiilor pentru trecerea României spre comunism. (Aplauze și urale puternice; se scandează îndelung: „Ceaușescu și poporul!”, „Ceaușescu — eroism, România — comunism!”)

Discuțiile în cele două grupuri de lucru, pe problemele organizatorice și problemele de propagandă, și în ședința comună, au evidențiat cu putere că întregul nostru activ din aceste sectoare reprezintă o forță uriașă și are un rol important în îndeplinirea întregii politici a partidului de dezvoltare economico-socială, de ridicare a țării noastre pe noi culmi de progres și civilizație, de creștere a bunăstării materiale și spirituale a poporului. (Aplauze puternice, prelungite).

În ședințele pe grupuri și în ședința comună s-au dezbătut, în spirit critic și auto-critic, problemele activității din aceste sectoare. Pe drept cuvânt s-au evidențiat importante realizări obținute în toate domeniile, precum și rolul important pe care l-au avut și îl au activitatea de partid, organele și organizațiile de partid, în îndeplinirea hotărârilor partidului, a legilor țării, a programelor de dezvoltare economică și socială.

S-au formulat o serie de critici, s-au luat și poziții auto-critice — deși acestea puteau fi și ceva mai ferme — sau formulat unele propuneri privind îmbunătățirea activității în aceste sectoare.

Îată de ce se poate spune că această consfătuire cu activul și cadrele din cele două sectoare a răspuns și răspunde pe deplin cerințelor unei dezbateri largi în partid a problemelor perfecționării întregii activități, ale realizării unui spirit revoluționar de muncă în toate domeniile, această răspundând necesităților noi etape a dezvoltării patriei noastre, a construcției socialiste, noi etape a activității multilaterale a partidului, de conducere a întregii societăți spre cele mai înalte culmi de progres și civilizație comunistă.

(Aplauze puternice, îndelungate).

În ședința comună a Consiliului Național al Oamenilor Muncii și a Consiliului Național al Agriculturii, înaltul forum al democrației muncitorești-revoluționare, m-am referit pe larg la marile realizări din anii construcției socialiste, și în construcția în prima jumătate a cincinalului 1988-1990, precum și la măsurile necesare în vederea îndeplinirii în cele mai bune condiții a planului și programelor privind dezvoltarea economică și socială, realizarea obiectivelor strategice până în anul 1990, și, în perspectivă, până în anul 2000.

De aceea, consider că problemele activității economice sunt bine înțelese de activul nostru de partid din toate domeniile și nu doresc acum să mă opresc asupra lor. Însă,

este necesar ca în întreaga noastră activitate să pornim, întotdeauna, de la faptul că de felul cum se îndeplinesc planurile și programele de dezvoltare economico-socială depinde viitorul patriei. În aceasta se reflectă și activitatea tuturor sectoarelor — organizatorice, de propagandă și din alte domenii — ale partidului nostru. Munca partidului, activitatea sa, se reflectă, până la urmă, în construirea cu succes a societății socialiste multilaterale dezvoltate. Anul acesta, s-au împlinit 40 de ani de la trecerea la edificarea socialismului în patria noastră. Tot în acest an s-au împlinit 40 de ani de la realizarea unității politico-organizatorice a forțelor politice revoluționare din patria noastră și crearea partidului unic al clasei muncitoare — Partidul Comunist Român. (Aplauze puternice, prelungite).

Se poate afirma, cu deplină temei, că nici nu se putea pune problema trecerii la construcția socialismului fără al clasei muncitoare, care să îndeplinească rolul de forță politică conducătoare în această uriașă activitate de transformare a întregii țări. (Aplauze puternice, îndelungate).

Toate mărețele transformări revoluționare din țara noastră s-au realizat, după cum este bine cunoscut, sub conducerea permanentă a glorioșului nostru partid comunist, care și-a îndeplinit și își îndeplinește cu cinste misiunea istorică de a conduce națiunea noastră spre cele mai înalte culmi de progres și civilizație. (Urale și aplauze puternice, prelungite; se scandează îndelung: „Ceaușescu — P.C.R.!", „Ceaușescu și poporul!”).

Într-o perioadă scurtă, țara noastră a parcurs mai multe etape istorice de dezvoltare. S-au lichidat pentru totdeauna orinduirea burghezo-moșieră și dominația imperialistă străină, au fost lichidate exploatarea și aspirarea oamenilor muncii, s-a îndeplinit cu succes socialismul și s-a pășit la realizarea societății socialiste multilaterale dezvoltate. Dintre țara agrară slab dezvoltată, România a devenit o țară industrial-agrară în plin progres, cu o industrie modernă, realizată pe baza celor mai noi cucceriri ale științei și tehnicii, cu o agricultură socialistă înaintată.

S-au dezvoltat puternic forțele de producție — și, pe această bază, au crescut producția industrială, venitul național, s-a ridicat nivelul de trai material și spiritual al poporului.

Tot în acest an se împlinesc 20 de ani de la reorganizarea teritorial-administrativă a țării, care a deschis calea înfringerii tuturor județelor și zonelor țării, ca urmare a politicii juste a partidului și statului nostru de amplasare a industriei și a celorlalte ramuri de activitate, în toate județele și zonele țării. S-au asigurat, astfel, condițiile necesare pentru ridicarea generală a gradului de civilizație a tuturor oamenilor muncii, a realizării adevăratei egalități în drepturi pentru toți cetățenii patriei socialiste, care, prin munca lor, sub conducerea partidului nostru comunist, au făcut ca România să devină o țară socialistă înfloritoare, în plin progres. (Aplauze și urale puternice; se scandează îndelung: „Ceaușescu și poporul!", „Ceaușescu și România, stîmna noastră și mindria!”).

O puternică dezvoltare au cunoscut știința, învățămîntul, cultura, activitatea politico-educativă de formare a omului nou. Putem afirma cu îndreptățită mindrie că, în această perioadă istorică scvartă, știința românească, învățămîntul, cultura au devenit o puternică forță a progresului general al societății noastre. Activitatea politico-educativă a avut un rol important în ridicarea conștiinței revoluționare și unirea eforturilor tuturor oamenilor muncii, a întregii noastre națiuni în lupta pentru lichidarea vechilor stări de lucruri și făurirea noii orinduirii a socialismului — a societății care asigură adevărată dreptate socială și națională, adevăratele condiții pentru creșterea continuă a nivelului de trai material și spiritual al întregului nostru popor, țelul suprem al politicii partidului, esența societății socialiste multilaterale dezvoltate pe care o edificăm cu succes în România. (Aplauze puternice, prelungite).

Am acordat o atenție deosebită perfecționării continue a conducerii societății noastre socialiste, în raport cu realitățile din patria noastră, și am dezvoltat puternic democrația muncitorească-revoluționară, realizând un nou sistem democratic de conducere, unic în felul său, care asigură participarea maselor muncitoare, a întregului popor la conducerea tuturor sectoarelor de activitate, la elaborarea și îndeplinirea politicii interne și externe, la făurirea socialismului cu poporul și pentru popor, considerînd că această teză științifică, revoluționară trebuie să stea întotdeauna la baza activității de conducere, la baza democrației noastre muncitorești-revoluționare.

În cei 23 de ani care au trecut de la Congresul al IX-lea, s-au lichidat cu desăvîșire multe stări de lucruri negative și greșeli din trecut. S-a dezvoltat larg și s-a precizat mai bine rolul științei și culturii în făurirea noii orinduirii sociale, pornindu-se de la faptul că nu se poate vorbi de realizarea socialis-

te. (Aplauze puternice, îndelungate).

În dezvoltarea generală a patriei noastre socialiste, un moment de importanță deosebită — s-ar putea spune hotărîtor pentru destinul socialist al patriei noastre — îl reprezintă Congresul al IX-lea al partidului, din vara anului 1965.

Congresul al IX-lea a marcat o nouă etapă în activitatea partidului nostru comunist, în întregul proces revoluționar, a deschis calea gândirii și activității creatoare, a perfecționării întregii munci de conducere și făurire a noii orinduirii, a socialismului în România. (Urale și aplauze puternice; se scandează îndelung: „Ceaușescu — P.C.R.!", „Ceaușescu și poporul!", „Ceaușescu și România, stîmna noastră și mindria!”).

Am parcurs un drum lung, de luptă politică, ideologică. Am desfășurat o intensă activitate de construcție economico-socială, de dezvoltare generală a patriei, în lupta hotărîtor împotriva dogmatismului, imobilismului, a șablonismului și — aș sublinia, în mod deosebit — a cursului foarte periculos, care își făcuse loc la un moment dat, chiar de negare a trecutului și istoriei milenare a poporului nostru, a caracteristicilor limbii române, de nihilism, de cosmopolitism, de ploconire față de tot ce era străin, de servilism, de lipsă de patriotism și spirit revoluționar. (Aplauze puternice, îndelungate).

Fără această luptă hotărîtoră împotriva acestor stări de lucruri, nu am fi realizat tot ceea ce am îndeplinit în dezvoltarea generală a patriei, nu am fi putut menține spiritul revoluționar al partidului nostru. Subliniez aceasta pentru că este necesar ca, în permanență, să acționăm cu hotărîre împotriva a tot ce este vechi, ce este străin de concepția revoluționară, pentru promovarea noului, a spiritului și adevărat revoluționar al socialismului științific în întreaga noastră activitate. (Aplauze și urale puternice; se scandează îndelung: „Ceaușescu — P.C.R.!", „Ceaușescu și România, stîmna noastră și mindria!”).

Continuare în pag. a 2-a

Spațiul Eminescu

Nu cred că este sterila și obositoare venerația idolatrizantă a botoșănenilor pentru Eminescu. În fond ideea de Eminescu se generează mereu, sub semnul eternității ciclice a „codrului bătat de ginduri”. El se naște în fiecare an pe 15 ianuarie, moare pe 15 iunie, și-a săsă luni în lumea Nirvanei ca să revină mereu mai tânăr cu un an trecut pe răbojul eternității.

Nu din lipsă de imaginație culturală sau editară, descoperi la Botoșani și în tot județul: Muzeul „Eminescu”, Liceul „Eminescu” și Teatrul „Eminescu”. Strada „Eminescu” și parcul „Eminescu”, satul „Eminescu” și lacul „Eminescu”, fîntîna „Eminescu” și izvorul „Eminescu” — cit din dorința de a pune totul sub această esență tutelară și indiscutabilă. Mitizarea, fenomen real, procesual păstrează însă coordonatele: trecutul tot este Eminescu (trecutul în

care a trăit El și trecutul pe care l-a evocat El), iar viitorul nu are de ce să se numească altfel. Variabilitatea esențelor realității care se pun sub emblema eminesciană poate fi explicată prin generozitatea distribuțiilor mitizării: „victima”, martir, sfînt, profet, sacerdot.

Eminescu socotit ca „ultimul mare romantic”, perfect clasicizat însă, era, biografic vorbind, perfect contemporan cu Baudelaire, Rimbaud, Mallarmé — poezii generative ai modernității. Opera eminesciană de o fecundă „deschidere” și extraordinară plurivalență a fost revendicată ca sursă matricială de toate formele și poezice literare ulterioare: simbolism, parnasianism, tradiționalism, sămănătorism și chiar avangardism, pînă la textualismul de astăzi. Fiindcă

Aureliu Goci

Continuare în pag. a 2-a

Ca un popor de raze

Ca un popor de raze, cel mai scump,
Trimite griul semne către vară
Și-aceasta-i inima; din ea irump
Pluguri ce ard și-n care ne petrecem iară.

E-aceasta inima: un cîmp de-oglinzi
Pulsează-n mări cu fața către cer

întoarsă,

Dar dintr-o jerbă-a pînii ce-o cuprinzi,
Ea e lumina sigură ce se revarsă.

Noi o arăm în taină, — o semănăm mereu,
Ea ne culege, poate, și nu știe,
Ca un popor de raze, cel mai greu,
Prin care ne petrecem calzi, glie cu glie.

A. I. Zăinescu

Înțelegerea vieții

Că o posibilă întrebare, recomandabilă din toate punctele de vedere, despre tematica majoră din proza contemporană de azi s-ar putea răspunde, printr-un singur cuvînt: viața! Orice scriitor este profund implicat, în primul rînd, în viața țării sale. (Re)trăindu-i trecutul, cu înaltă conștiință și apartenență la un neam cu istorie nu numai fabuloasă ci și demnă, construindu-i prezentul, cu toată dăruire prin scrisul lui care e destinat celor mulți și visîndu-i viitorul (romantismul re-

Florin Bănescu

Continuare în pag. a 2-a

Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu

Urmare din pagina 1

mului și comunismului fără a așeza la temelie cele mai noi cuceriri ale științei și culturii, ale cunoașterii umane, în general. Numai și numai pe baza celor mai noi cuceriri ale științei, tehnicii, culturii, ale cunoașterii se pot face cu succes socialismul și comunismul, se pot asigura bunăstarea și dezvoltarea întregii națiuni! (Aplauze puternice, îndelungate).

Putem afirma că, — în lupta împotriva manifestărilor străine de care am vorbit — s-au redat partidului, cu adevărat, spiritul revoluționar, demnitatea și conștiința sa de partid revoluționar, comunist, de partid al clasei muncitoare, al întregii noastre națiuni. (Aplauze puternice, îndelungate). Lichidăm stările negative din trecut și-a redat poporul nostru sentimentul mândriei patriotice, de respect pentru trecutul său milenar, de demnitate națională și sentimentul forței și capacității sale de a-și face viața bună, socialistă, așa cum o dorește. (Aplauze și urale puternice; se scandează îndelung: „Ceaușescu și poporul”, „Ceaușescu, eroism — România, comunism!”).

În același timp, în această perioadă s-a dezvoltat puternic sentimentul solidarității internaționale cu toate forțele antimprialiste și progresiste de pretutindeni. Aceasta se reflectă în relațiile largi, internaționale, ale României socialiste și ale partidului nostru cu alte partide și forțe progresiste, cu toate statele lumii, fără deosebire de ordinul social.

Acum, când ne pregătim pentru plinătatea Comitetului Central al partidului, care va discuta Tezele din aprilie, este necesar să facem o analiză temeinică, critică și autocritică, a întregii activități din trecut, pentru a putea ca, pe baza învățămintelor — atât din ceea ce a fost bun, dar și din ceea ce a fost negativ — să stabilim măsuri de perfecționare a activității partidului, de creștere a rolului său conducător în toate domeniile, aceasta reprezentând garanția sigură a meritelor obiective strategice de ridicare a patriei noastre pe noi culmi de civilizație și dezvoltare. (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează îndelung: „Ceaușescu — P.C.R.”, „Ceaușescu și poporul!”).

Stimați tovarăși,

Tara noastră se află într-o etapă hotărâtoare pentru realizarea obiectivelor strategice, pentru însuși viitorul patriei. Dispunem de o puternică bază materială, tehnică, științifică, culturală și, mai presus de toate, avem un puternic partid, care și-a demonstrat capacitatea de a conduce întregul popor spre cele mai înalte culmi de civilizație și progres. Avem o clasă muncitoare, o tărânișă, o intelectualitate, un muncitor popular, care — în deplină unitate — urmează cu încredere partidul, văzând în partid garanția viitorului său liber, a independenței și suveranității României! (Aplauze și urale prelungite; se scandează îndelung: „Ceaușescu — P.C.R.”, „Ceaușescu, eroism — România, comunism!”).

Avem planuri și programe de largă perspectivă, care asigură dezvoltarea pe o bază tehnico-științifică nouă a forțelor de producție și ridicarea generală a nivelului de civilizație. Trebuie să înfăptuim cu toată fermitatea hotărârile Congresului al XIII-lea și ale Conferinței Naționale privind dezvoltarea intensă și realizarea unei calități a muncii și vieții, pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, ale noii revoluții agrare.

Acum hotărâtoare este trecerea cu toată energia și fermitatea la activitatea pentru

realizarea în viață a tuturor planurilor și programelor, a hotărârilor Congresului al XIII-lea și ale Conferinței Naționale. În acest scop, se impun perfecționarea conducerii și creșterea răspunderii tuturor organelor de stat și a organelor democrației muncitorești-revoluționare.

Consiliile oamenilor muncii din întreprinderi și centrale, toate colectivele de oameni ai muncii răspund — în calitate de proprietari și producători — de întreaga activitate din unitățile respective, de progresul multilateral al patriei noastre. În același timp, o deosebită răspundere revine organelor centrale, care trebuie să asigure o imbinare armonioasă a răspunderii organelor democratice din întreprinderi și centrale cu planul unic de dezvoltare economică-socială, cu asigurarea dezvoltării unitare a tuturor sectoarelor de activitate.

Conform principiilor democratice de conducere — ale autoconducerii și autogestunii — toate aceste organe poartă întreaga răspundere pentru realizarea planului și programelor, pentru aplicarea neabătută a legilor țării, a hotărârilor partidului în toate sectoarele.

Este bine cunoscut că întreaga activitate se bazează pe legi clare, adoptate de Marea Adunare Națională, care exprimă, astfel, voința întregului nostru popor și sint obligatorii pentru toți cetățenii patriei, pentru toate organismele democratice, pentru toate cadrele noastre și — cu atât mai mult — pentru cadrele de conducere, care trebuie să constituie un exemplu de felul cum veghează la respectarea și aplicarea neabătută a legilor țării.

Conform principiilor conducerii activității social-economice, organele de partid nu pot și nici nu trebuie să înlocuiască organele economico-sociale, dar membrii de partid din organele de stat și economico-sociale răspund, atât în fața partidului cât și în fața organelor de stat, pentru activitatea lor. Membrii de partid au obligația de a fi exemplu de felul cum își îndeplinesc sarcinile încredințate. Creșterea rolului conducător al partidului înseamnă ridicarea răspunderii comunistilor în întreaga activitate de construcție socialistă. Toate organele și organizațiile de partid trebuie să acționeze cu întreaga hotărâre pentru realizarea neabătută a planurilor și programelor din fiecare sector de activitate. Aceasta impune o bună organizare științifică și perfecționarea continuă a activității economico-sociale, în raport cu noile probleme care se pun în dezvoltarea diferitelor sectoare de activitate.

Deci, comunistii trebuie să se afle în locurile hotărâtoare, să fie în primele rânduri, să acționeze pentru unirea eforturilor tuturor oamenilor muncii în buna desfășurare a activității organelor și organizațiilor de partid, inclusiv creșterea partidului, primirii de noi membri ai partidului. Trebuie să acționăm în așa fel încât primirea în partid să constituie un act solemn, dar, în același timp, să determine o schimbare în activitatea și în viața celui care devine membru al Partidului Comunist Român. Calitatea de membru al partidului trebuie înțeleasă nu ca o formalitate, ci ca o schimbare profundă în viața și munca fiecărui membru de partid, în activitatea sa — în societate, la locul de muncă, în familie.

Să facem astfel încât calitatea și înălțimea de membru al Partidului Comunist Român să reprezinte întotdeauna o mândrie, un simbol al dreptății, al luptei pentru progres, pentru socialism, pentru interesele întregii națiuni! (Aplauze și urale puternice, îndelungate).

Am statuit, ca regulă, dezbaterii în partid a principalelor probleme ale politicii interne și externe, ale activității partidului nostru. Aceasta reprezintă o necesitate vitală pentru democrația internă de partid, pentru creșterea forței și capacității de luptă a partidului. Este necesar să acordăm atenție deosebită atenția dezbaterii în partid, cu toți membrii partidului, atât a problemelor generale, dar și a problemelor din fiecare sector de activitate. Numai astfel organizațiile de partid — și partidul în întregime sa — își vor putea îndeplini rolul de forță politică conducătoare în societate. În acest sens, trebuie să aplicăm cu toată fermitatea preveder-

tele de către organele de stat, de toate organele democrației muncitorești-revoluționare ca al răspunderii depline în buna gospodărire și realizare a planurilor și a programelor din sectoarele unde își desfășoară activitatea. Dar, în același timp, ele trebuie să înțeleagă că poartă răspunderea în fața partidului, a poporului — și trebuie să dea socoteală de felul cum își desfășoară activitatea.

Este necesar să acționăm conștient pentru întărirea spiritului revoluționar, a răspunderii, ordinii și disciplinei în toate sectoarele de activitate. Aceasta este valabilă atât pentru activitatea organelor de partid, cât și pentru activitatea organelor de stat, a organelor economico-sociale.

În realizarea unei conducerii științifice, un rol important îl au cadrele, oamenii, care hotărăsc, până la urmă, succesul activității: într-un domeniu sau altul. De aceea, este necesar să perfecționăm și să îmbunătățim activitatea de formare și promovare a cadrelor muncii cu activități de partid, de conducere, de pregătire profesională, tehnică și politică a cadrelor din toate sectoarele. Dispunem de zeci și zeci de mii de cadre de partid și de stat, de mii și mii de activiști care, zi de zi, desfășoară o intensă activitate în înfăptuirea hotărârilor partidului, în realizarea programelor de dezvoltare generală a patriei noastre. Cu asemenea cadre putem avea deplină convingere și încredere că vom lichida multe din stările de lucruri negative care se mai manifestă într-un domeniu sau altul și vom asigura buna desfășurare a întregii activități economice și culturale, inclusiv activitatea de combativitate și realizarea, în mai bune condiții, a tuturor obiectivelor stabilite de partid, a cerințelor întregii noastre națiuni. (Aplauze și urale puternice, prelungite).

Stimați tovarăși,

Avem un partid puternic, care numără peste 3.600.000 de membri. Avem organizații puternice de partid, în toate unitățile economico-sociale, în toate domeniile de activitate. Se impune să acordăm mai mare atenție perfecționării activității organelor și organizațiilor de partid, inclusiv creșterea partidului, primirii de noi membri ai partidului. Trebuie să acționăm în așa fel încât primirea în partid să constituie un act solemn, dar, în același timp, să determine o schimbare în activitatea și în viața celui care devine membru al Partidului Comunist Român. Calitatea de membru al partidului trebuie înțeleasă nu ca o formalitate, ci ca o schimbare profundă în viața și munca fiecărui membru de partid, în activitatea sa — în societate, la locul de muncă, în familie.

Să facem astfel încât calitatea și înălțimea de membru al Partidului Comunist Român să reprezinte întotdeauna o mândrie, un simbol al dreptății, al luptei pentru progres, pentru socialism, pentru interesele întregii națiuni! (Aplauze și urale puternice, îndelungate).

Am statuit, ca regulă, dezbaterii în partid a principalelor probleme ale politicii interne și externe, ale activității partidului nostru. Aceasta reprezintă o necesitate vitală pentru democrația internă de partid, pentru creșterea forței și capacității de luptă a partidului. Este necesar să acordăm atenție deosebită atenția dezbaterii în partid, cu toți membrii partidului, atât a problemelor generale, dar și a problemelor din fiecare sector de activitate. Numai astfel organizațiile de partid — și partidul în întregime sa — își vor putea îndeplini rolul de forță politică conducătoare în societate. În acest sens, trebuie să aplicăm cu toată fermitatea preveder-

tile statutului privind alegerea organelor de partid și rolul organizațiilor de partid în adoptarea hotărârilor. Sint cunoscute toate acestea și nu doresc să mă opresc asupra lor.

Să dezvoltăm puternic critica și autocritica, care reprezintă o parte inseparabilă a activității partidului, a unei conduceri și a democrației de partid. Insa, critica și autocritica nu trebuie să devină o formalitate, ci un principiu de bază al activității partidului, al analizei stărilor de lucruri și al tragerii concluziilor și învățămintelor pentru activitatea viitoare. Numai în activitatea practică se va demonstra, până la urmă, dacă critica și autocritica au fost reale sau nu, dacă au fost pentru o critică și autocritică reală. Numai aceasta înseamnă o poziție revoluționară, comunistă, numai aceasta va contribui la creșterea forței și capacității de luptă a partidului! (Aplauze puternice, prelungite).

În același timp, trebuie să acționăm cu toată hotărârea pentru întărirea disciplinei de partid, dezbătând larg în partid toate problemele societății noastre, creșterea condițiilor de viață și de muncă a membrilor de partid și a activiștilor noștri, să asigurăm o bună desfășurare a activității noastre economice și culturale, să acționăm cu întreaga energie pentru aplicarea în viață a măsurilor adoptate conform principiilor prevăzute în statut. Nimănui nu trebuie să-i îngăduim — și noi trebuie să-i îngăduim — să ne lăsam de mânie și să ne lăsam de mânie activitatea de partid, să încalcăm normele și regulile activității comuniste!

Trebuie să veghem permanent la înfăptuirea neabătută a hotărârilor de partid, a legilor țării — acestea constituind o necesitate obiectivă pentru buna desfășurare a activității de construcție socialistă.

În același timp, să dorim să atrag atenția asupra necesității întăririi continue a legăturilor partidului cu clasa muncitoare, cu tărânișă, cu intelectualitatea, cu toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, cu întregul nostru popor. Legătura inseparabilă și indispensabilă între partid și popor constituie garanția supremă a înfăptuirii rolului politic conducător al partidului, a fâuririi cu succes a socialismului și comunismului în România! (Aplauze și urale puternice; se scandează îndelung: „Ceaușescu și poporul”, „Ceaușescu — România, stima noastră și mândria!”).

Acționând cu toată hotărârea pentru realizarea în viață a principiilor de bază ale partidului nostru, trebuie să facem totul pentru întărirea continuă a unității politico-organizaționale și ideologice a partidului. Numai un partid cu o înaltă conștiință revoluționară, cu o unitate deplină își poate îndeplini misiunea istorică de a conduce întreaga națiune pe cele mai înalte culmi de progres și civilizație. Partidul nostru este o uniune de oameni liberi, cu o înaltă conștiință revoluționară, care se unesc și întră de bună voie în partid — ca să mă exprim așa — și se angajează să lupte în deplină unitate pentru idealul de dreptate și libertate, pentru socialism și comunism, pentru fericirea poporului, pentru independența și suveranitatea României! (Urale și aplauze puternice; se scandează îndelung: „Ceaușescu — P. C. R.”, „Ceaușescu și poporul!”).

Partidul reprezintă centrul vital al întregii națiuni, de la care radiază energia și căldura revoluționară, care dinamizează întreaga activitate economică-socială. Este bine cunoscut că, fără energia și căldura soarelui, nu poate exista viața pe Pământ. Tot așa, fără un partid revoluționar, nu pot exista transformări progresiste, nu se pot face pentru succesul socialismului și comunismului — visul de aur al omenirii. (Aplauze și urale puternice, îndelungate).

Este necesar să întărim conștient activitatea economică-socială, să acordăm atenție deosebită atenția dezbaterii în partid, cu toți membrii partidului, atât a problemelor generale, dar și a problemelor din fiecare sector de activitate. Numai astfel organizațiile de partid — și partidul în întregime sa — își vor putea îndeplini rolul de forță politică conducătoare în societate. În acest sens, trebuie să aplicăm cu toată fermitatea preveder-

mizează întreaga activitate economică-socială. Este bine cunoscut că, fără energia și căldura soarelui, nu poate exista viața pe Pământ. Tot așa, fără un partid revoluționar, nu pot exista transformări progresiste, nu se pot face pentru succesul socialismului și comunismului — visul de aur al omenirii. (Aplauze și urale puternice, îndelungate).

Este necesar să întărim conștient activitatea economică-socială, să acordăm atenție deosebită atenția dezbaterii în partid, cu toți membrii partidului, atât a problemelor generale, dar și a problemelor din fiecare sector de activitate. Numai astfel organizațiile de partid — și partidul în întregime sa — își vor putea îndeplini rolul de forță politică conducătoare în societate. În acest sens, trebuie să aplicăm cu toată fermitatea preveder-

Stimați tovarăși,

Activitatea ideologică, ridicarea nivelului politico-educativ, a spiritului revoluționar constituie o latură hotărâtoare pentru creșterea rolului conducător al partidului. Se poate afirma cu deplină temei — așa cum am menționat — că am obținut rezultate importante și în activitatea ideologică, în ridicarea nivelului de conștiință socialistă, de formare a omului nou. Inseși rezultatele pe care le-am obținut în întreaga dezvoltare a patriei noastre demonstrează cu putere aceasta.

Cu toate acestea — așa cum am statuit în sedința Comitetului Politic Executiv al Comitetului Central al partidului, din aprilie — se constată o anumită rămânere în urmă, mai cu seamă în activitatea ideologică. Cauzele rămânirii în urmă pot fi mai multe. Printre acestea, cred că se numără și aceea că ne-am concentrat forțele principale pe problemele economico-sociale, ale dezvoltării generale. În al doilea rând, cred că marile realizări au putut să lase impresia că se pot obține bune rezultate fără să se acorde neapărat prea multă atenție activității politico-educative. Și, după părerea mea, a avut loc chiar o anumită subapreciere, o anumită delăsare în activitatea activă din domeniul muncii politico-educative.

Nu am pretentia că am formulat pe deplin răspunsul la întrebarea „de ce s-a produs această rămânere în urmă?”. Va trebui să mai gândim, să mai analizăm și să dăm un răspuns mai complet la plinătatea Comitetului Central al partidului.

Dar, oricum, este necesar să înțelegem că ne găsim într-o asemenea etapă de dezvoltare, în care activitatea ideologică, politico-educativă, nivelul general de cultură reprezintă un factor de importanță deosebită pentru întreaga noastră activitate de partid și de stat, pentru însuși opera de fâurire cu succes a societății socialiste.

Marile schimbări în dezvoltarea economică-socială, în structura socială și în altele nu s-au reflectat în mod corespunzător în activitatea ideologică și politico-educativă. Trăgând învățămintele din întreaga activitate din trecut, nu trebuie să ne întoarcem și să căutăm răspunsul în trecut, ci trebuie să privim înainte, spre viitor și să găsim răspuns problemelor noi, corespunzător noilor cerințe ale dezvoltării social-economice.

În același timp, se poate spune că schimbările petrecute în raportul de forțe și în dezvoltarea mondială nu au fost în mod temeinic stu-

diate pentru a se înțelege mai bine sensul evenimentelor și perspectivele luptei revoluționare, ale luptei pentru progres și pentru pace.

Este, deci, necesar — având în vedere toate acestea — să tragem toată învățămintele și să acționăm cu hotărâre pentru îmbunătățirea activității ideologice, în toate sectoarele științelor sociale.

Este necesar să perfecționăm activitatea generală de cercetare în domeniul științelor sociale, să acordăm o mai mare atenție Academiei de științe sociale, să perfecționăm și să îmbunătățim activitatea în domeniul cercetării sociologice și în alte sectoare.

Pornind de la învățămintele desprinse din activitatea practică, din schimbările care s-au produs, atât pe plan național cât și internațional, să se tragă concluziile corespunzătoare pentru activitatea viitoare, pentru perfecționarea concepției revoluționare despre lume, a socialismului științific în general. Pornind de la faptul că principiile revoluționare ale socialismului științific nu au fost elaborate o dată pentru totdeauna, că ele trebuie permanent îmbunătățite pe baza noilor cuceriri ale cunoașterii, ale științei, ale practicii sociale, fiecare partid — și, deci, și partidul nostru — poartă răspunderea, deplină și egală, pentru a studia noile realități, pentru a-și aduce contribuția la îmbogățirea tezaurului științelor sociale, a concepției revoluționare despre lume, a socialismului științific.

Trebuie să punem cu mai mare putere în evidență faptul că viața, realitățile, practica au demonstrat justetea tezei revoluționare că socialismul nu se construiește după șablon și modele, ci pe baza aplicării creatoare a legilor obiective, diferite de la o țară la alta, de la o etapă la alta. Să punem cu mai multă putere în evidență justetea politicii partidului nostru, care a știut să acționeze — și acționează — pentru a aplica creator adevăratele generale la realitățile din țara noastră!

Sint multe probleme noi, care așteaptă să fie mai bine înțelese și lămurite, mai cu seamă acum, când există o preocupare generală pentru perfecționarea activității diferitelor partide comuniste și muncitorești, pentru perfecționarea activității de construcție socialistă.

Este necesar, deci, să ne angajăm mai hotărâre în studierea și clarificarea noilor probleme, pentru a da partidului orientare și o linie de perspectivă clară. Printre acestea se menționează: problema proprietății socialiste de stat și cooperatiste, acumularea și fondul de dezvoltare, sistemul de cointeresare materială și de retribuție, principiile etice și echității socialiste, structura socială, democrația muncitorească-revoluționară, căile de apropiere dintre oraș și sat, de omogenizare a societății și formare a poporului unic muncitor, rolul maselor muncitoare și poporului în conducerea societății, contradicțiile în socialism, acțiunea legilor obiective în socialism și așa-zisul socialism de piață, precum și o serie de probleme mondiale privind războiul, dezarmarea, armele nucleare, pacea.

Este necesar să dăm răspunsuri clare și să luăm o atitudine combativă în lămurirea problemelor și realizarea în viață a drepturilor fundamentale ale omului, având în vedere încercările cercurilor imperialiste, ale diferitelor altele cercuri de a denatură și de a neglija sau chiar de a lăsa la o parte unele din problemele fundamentale ale omului — dreptul la muncă, la învățămintă, dreptul la viață și multe altele.

Este necesar, fiind seama de problemele complexe din viața internațională, să ne angajăm cu toată hotărârea în a clarifica mai bine ce se înțe-

lega și ce trebuie să se înțeleagă prin noua gândire în relațiile dintre state, în soluționarea problemelor internaționale.

În activitatea noastră ideologică trebuie să ne angajăm mai hotărâre în studierea problemelor și fenomenelor crizei economico-sociale mondiale, a problemelor subdezvoltării, ale noii ordini economice mondiale, a problemelor rolului monopolurilor supra-naționale și a capitalului financiar internațional.

O atenție deosebită va trebui să acordăm și în continuare principiilor de bază ale relațiilor dintre state, de deplină egalitate, de respect al independenței și suveranității, de neamestec în treburile interne și altele și altele probleme și fenomene naționale și internaționale.

De asemenea, este necesar să acordăm o atenție mai mare problemelor ecologice, ale mediului înconjurător, aceasta constituind o necesitate pentru activitatea noastră generală și practică de construcție socialistă, de a asigura națiunii noastre cele mai bune condiții de viață, dar și pentru problemele tot mai complexe care apar pe plan internațional, în acest domeniu.

De asemenea, activitatea noastră ideologică trebuie să abordeze într-o formă corespunzătoare și să sublinieze cu mai multă tărie rolul științei și culturii, al cunoașterii universale în dezvoltarea omenerii pe calea progresului și civilizației.

Sint multe probleme care se pun astăzi în fața omenirii, care se pun, deci, și în fața partidului și poporului nostru. Activitatea noastră ideologică nu trebuie să rămână în afară sau să abordeze numai unele din ele, să reamintescă despre acestea, ci trebuie să se angajeze cu toate forțele — și dispunem de forțele necesare! — pentru lămurirea și înțelegerea corespunzătoare a problemelor. Pentru că numai pe această bază vom înțelege — repet — atât perspectivele dezvoltării societății noastre socialiste, viitorul poporului nostru, cât și evoluția și tendințele generale ale dezvoltării întregii omeniri pe calea progresului, a socialismului, a păcii! (Aplauze și urale prelungite; se scandează îndelung: „Ceaușescu — pacea și prietenia!”).

Subliniez acestea deoarece omenirea — deci și România — se află într-o perioadă de mari prefaceri revoluționare. În acest cadru, activitatea ideologică, teoretică, din domeniul științelor sociale, dar și activitatea politico-educativă au un rol de importanță deosebită pentru înțelegerea științifică a noilor realități, în vederea stabilirii strategiei revoluționare pentru viitor. Să avem permanent în vedere și să nu uităm niciodată că procesul revoluționar nu s-a încheiat și nu se va încheia, că avem obligația, ca revoluționari, să asigurăm conducerea și dezvoltarea conștientă a transformărilor revoluționare! Să pornim permanent de la materialismul dialectic și istoric, concepția revoluționară despre lume, de la socialismul științific, dar și de la noile cuceriri ale științei și tehnicii, care îmbogățesc și vor îmbogăți continuu concepția revoluționară despre lume și în general. Numai așa vom acționa ca adevărați revoluționari și comunisti! Numai așa întreaga activitate ideologică și politico-educativă va constitui o puternică forță materială de transformare a societății, de asigurare a victoriei socialismului și comunismului în patria noastră! (Aplauze și urale puternice, prelungite).

Continuare în pag. 3-a

Spațiul Eminescu

Urmare din pag. 1

Opera lui rezistă la confruntarea cu noile direcții poetice a fost decretat primul simbolist, primul suprarealist... ș.a.m.d. De asemenea a trecut peste toate convulsiunile ideologice ale istoriei ca oaza luminoasă a ultimei încrederi pentru toți oprimații sorții, pentru toți marii boiivi. Din cel mai îndepărtat viitor, Eminescu va reprezenta — cum este și acum — o punte comprehensivă spre orice moment al trecutului. De pe acum, arheologii au nevoie de Eminescu, așa cum și futurologii fac referință la El. El face viitorul mai prezibil, așa cum opera eminesciană poate fi interpretată prin acest viitor.

EMINESCU LA BOTOȘANI

Întreg ținutul dintre Siret și Prut în cea mai nordică Moldovă a lui Ștefan cel Mare, unde apele sint năvalnice primăvara dar vara abia bănuite în albiile întinse, unde, la fel, oarbă și largă corola tumultuoasă sau, dimpotrivă, se domolește până la o mișcare abia presimțită, județul Botoșani eminescianizat în conștiința tuturor, a dat neamului românesc oameni de artă și cultură de rezonanță universală: Iorga, Enești și Luchian sint tot de pe aceste meleaguri și se regăsesc în panteonul memorial al veneticii, dar edificiul județului al căruia formula adevărată a fost să eternizeze numele lui Eminescu în spațiul natal, cit și să conserve numele satului Ipotesti, atât de drag poetului: comuna Eminescu, sat de centru — Ipotesti. Asadar Ipotesti capitală peste alte sate (care re-si eie în scrierile poetului, Cucurani, Corăști, Cătămărești deal și Cătămărești vale — unde, de fapt, se află cordul, lacul și izvorul — Stănești, Mănoaști, Baisa.

AZI, LA IPOSTESTI

Satele unificate sub emblema lui Eminescu formează o comună mare, de referință și suburbana, una din cele mai mari din județul Botoșani: 2.250 de familii cu 6.500 de locuitori, ocupați preponderent cu agricultura, dar și angajați la cele trei unități cu grad republican: Întreprinderea aviației de stat, Întreprinderea de pășii, Întreprinderea de prelucrare lemnului.

„Grija oamenilor de aici a fost ca satul de centru ca și celelalte componente ale comunei să aibă un contur pe măsura lui Eminescu, să onoreze moștenirea marelui poet și om născut aici — imi spune tânărul primar George Murgoci. Firește, Ipotesti trăiește la dimensiunile și unitățile de măsură ale prezentului: satul există prin el însuși dar, fatalmente, toate conexiunile, toate discuțiile se fac prin imaginea globalizantă eminesciană. Multi tărâni s-au proletrizat, se întineste și fenomenul navetismului.

dar a început să apară și să se contureze ideea reînnoșării la sat.

Că oamenii de aici își amintesc în fiecare zi de Eminescu și se pare firesc, iar și zi prin identitatea spațială comună, eminesciană. În fiecare casă există un volum de versuri de Eminescu, și absolut obligatoriu prin noblețea descendenței, prima carte pe care o citesc copiii, după etapa alfabetizării complete, rămâne „măștiara carte” a lui Eminescu.

De pe 16 iunie 1988 a și început comemorarea a 100 de ani de la moartea poetului ce va dura până la aceeași dată, anul viitor. Pregătirile au început de pe acum: mai întâi editurii la Cătămărești se finisează tratourale, se construiesc două poduri la Cervicesti și Stănești, se repară toate așezămintele culturale. Lucrul cel mai semnificativ mi se pare construcția unei sere de flori, nu pentru comercializare ci pentru înfrumusețarea Muzeului și a celorlalte edificii memoriale.

Nu mă îndoiesc, toate florile se dedică, ideal, lui Eminescu. O seră care produce flori numai pentru Eminescu, o seră care odă și își cumărase de toți banii disponibili garoafe și mere — mi se pare un lucru tulburător.

La Ipotesti căminul cultural e deschis în fiecare seară, dar performanțele culturale mai de răsunet se obțin la căminul din Stănești. Se întinse aici formați de dansuri populare, de obicei tradiționale, brigăde. S-a înființat un cor condus de dirijorul și compozitorul Gh. Căjocaru din Botoșani, care va avea un repertoriu de cinci-pe versuri exclusiv de Eminescu.

În comuna Eminescu din spațiul prezentului, flori și cantece pentru memoria lui Eminescu și prin El, pentru toată istoria noastră. Pomenirea lui, aici, nu trece doar print-o simplă recurență aniversară, ci rămâne un reper, o coordonată existențială, o permanentă.

Înțelegerea vieții

Urmare din pagina 1

lind atâtea virtuți că devine caricatural, și nici pentru caricatura înălțată la rang de personaj! Personajul, ca și „modelul” său (nu „personajul-model”) se naște, învață (sau nu) să trăiască și, după legile obiective, dispore — se termină, adică, viața sa în cadrul literar (strict) al cărții pe care îl instăpânește; din cadrul acesta, însă, reîntră amintirea, în viața adevărată, el dobândește durabilitate în timp. Dacă are calitățile necesare. Destule personaje mor, în conștiința cititorului, la terminarea citirii unei cărți. Din fericire, destule înfruntă vremea. Ei, supraviețuitorii literaturii. Că e înfățișat în tehnici și „cujori” diferite, că e singular sau colectiv, că și asumă toate cupele lumii sau că ispășește pentru ele, că schimbă lumea lui sau e schimbat la rându-i de ea, că e învingător sau ferit, că iubeste sau e iubit, că dă teie miri ce limbi ale pământului sau numai graiul apelor, pădurilor și vînturilor dintr-un loc care-i numai al său — toate acestea și altele, pot fi surse unor altele discutate. Important mi se pare ca locul acela al lui să fie chiar o „lume”; iar aceasta să fie lesne înțeleasă de către oricare cititor din „marea lume”. În sfârșit, lumea aceasta a lui, care poate fi un „loc” sau o „lume”, deci, în toată complexitatea ei, așa cum e trăită de oamenii dintr-o lume — alez erorii. Personal, deci, — mulțum virtutei poporului său, avind toate datele umanului (trăgice, uneori, cu prăbușiri uluitoare, înălțătoare, altele, pentru că greutatea venite din afară ori sfârșite launtrice îi vor pune la urmă, invinse de spiritualitatea-i superioară care sursore și lumea din jur) trebuie să stea în locul vieții. Și prin aceasta, în centrul prozei. Nu pledez pentru personajul naiv zămislit, acumu-

lind atâtea virtuți că devine caricatural, și nici pentru caricatura înălțată la rang de personaj! Personajul, ca și „modelul” său (nu „personajul-model”) se naște, învață (sau nu) să trăiască și, după legile obiective, dispore — se termină, adică, viața sa în cadrul literar (strict) al cărții pe care îl instăpânește; din cadrul acesta, însă, reîntră amintirea, în viața adevărată, el dobândește durabilitate în timp. Dacă are calitățile necesare. Destule personaje mor, în conștiința cititorului, la terminarea citirii unei cărți. Din fericire, destule înfruntă vremea. Ei, supraviețuitorii literaturii. Că e înfățișat în tehnici și „cujori” diferite, că e singular sau colectiv, că și asumă toate cupele lumii sau că ispășește pentru ele, că schimbă lumea lui sau e schimbat la rându-i de ea, că e învingător sau ferit, că iubeste sau e iubit, că dă teie miri ce limbi ale pământului sau numai graiul apelor, pădurilor și vînturilor dintr-un loc care-i numai al său — toate acestea și altele, pot fi surse unor altele discutate. Important mi se pare ca locul acela al lui să fie chiar o „lume”; iar aceasta să fie lesne înțeleasă de către oricare cititor din „marea lume”. În sfârșit, lumea aceasta a lui, care poate fi un „loc” sau o „lume”, deci, în toată complexitatea ei, așa cum e trăită de oamenii dintr-o lume — alez erorii. Personal, deci, — mulțum virtutei poporului său, avind toate datele umanului (trăgice, uneori, cu prăbușiri uluitoare, înălțătoare, altele, pentru că greutatea venite din afară ori sfârșite launtrice îi vor pune la urmă, invinse de spiritualitatea-i superioară care sursore și lumea din jur) trebuie să stea în locul vieții. Și prin aceasta, în centrul prozei. Nu pledez pentru personajul naiv zămislit, acumu-

Exprimarea tovarășului Nicolae Ceaușescu

Urmare din pag. a 2-a

Stimați tovarăși,

Este necesar să perfecționăm activitatea de ridicare a nivelului politic, ideologic al membrilor de partid, să perfecționăm învățămîntul de partid, să îmbunătățim învățămîntul politic de masă. Avem un învățămînt bun de partid. Este necesar, însă, să-l aducem la nivelul perfecționării necesare, care să asigure cunoașterea de către participanți a noilor realități, însușirea concepției revoluționare despre lume, să-i ajute să înțeleagă cum trebuie legate mai bine teoria cu practica, activitatea generală cu activitatea concretă de construcție a societății socialiste.

Să intensificăm activitatea politică de masă, de formare a omului nou, de dezvoltare a conștiinței revoluționare la toți cetățenii patriei noastre! Să avem permanent în vedere că teza socialismului științific, după care libertatea presupune înțelegerea necesității, impune ridicarea nivelului cultural și științific, o înaltă educație revoluționară, de formare a omului nou, constructor conștient al propriului destin, al viitorului său liber, de bunăstare — a comunismului! Numai un om educat și stăpîn pe cele mai înalte cunoștințe din toate domeniile poate înțelege legile obiective, cerințele dezvoltării economice-sociale, poate sesiza la timp schimbările care au loc în societate, poate sesiza ceea ce este vechi și nu mai corespunde noii etape a progresului, poate sesiza noul care se va dezvolta și care reprezintă viitorul. Numai un asemenea om, în înfăptuirea științifică, poate fi un om cu adevărat liber! (Aplauze puternice, prelungite).

Un om cu o slabă cultură, ignorant și înapoiat va fi întotdeauna dominat de bigotism, de misticism, de tot felul de prejudecăți. Un asemenea om va fi întotdeauna pradă influențelor retrograde, sovinișmului, naționalismului, rasismului și altor influențe reacționare și va putea ușor să devină un instrument al celor mai reacționare cercuri imperialiste, mergînd, cîteodată, pînă la înșăși trădarea poporului său. Un asemenea om, fără îndoielă, nu poate înțelege sensul evenimentelor, al schimbărilor, nu poate înțelege pașii cu mersul revoluționar înainte al maselor, al popoarelor! Și un asemenea om nu poate fi niciodată cu adevărat liber!

Consider că e bine să reamintesc aici unele versuri ale lui Eminescu, care sînt pline de învăntăminte și astăzi:

Cu umbre, care nu sînt,
v-a-nțunecat vederea
și v-a făcut să credeți că
veți fi răsplătiți...
Nu! Moartea cu viața stîns
toată plăcerea —
Cel ce în astă lume a
născut durerea,
Nimic n-are dincolo, căci
morți sînt cei murii.
(Aplauze puternice, prelungite).

Iată de ce este necesar să punem în centrul activității de propagandă, politico-educative, lupta împotriva ignoranței și inculturii, lupta pentru formarea omului cu o înaltă cultură, constructor conștient al societății socialiste și comuniste. Acesta trebuie să fie conștiința societății socialiste și comuniste din România! (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează îndelung: „Ceaușescu — P. C. R.!", „Ceaușescu, România — stîmna noastră și mindria!").

În această uriașă activitate politico-educativă, culturală, este necesar să dăm un conținut tot mai larg Festivalului național „Cîntarea României”, care reprezintă o pu-

ternică mișcare a întregii noastre națiuni, o participare a întregului popor, tineri și bătrîni, bărbați și femei, inclusiv a copiilor, la formarea și dezvoltarea culturii noi, la asigurarea unui nivel tot mai înalt al culturii noastre socialiste. Să dezvoltăm puterile și să folosim toate mijloacele de care dispunem — cluburile, căminele culturale, casele de cultură, teatrul — să le asigurăm conținutul corespunzător, cîntecele, marșurile, poeziile, piesele de teatru și tot ce este necesar pentru ca această uriașă activitate să-și îndeplinească în tot mai bune condiții rolul de însemnată deosebită pe care îl are în munca de formare a omului nou!

Nu este loc acum — și nu e timpul — dar merită să subliniem că Festivalul național „Cîntarea României” a dus la punerea în valoare a mii și zeci de mii de talente din rîndul poporului, că el demonstrează, încă și încă o dată, că putere, că adevărul creator al culturii și limbii române este poporul, întreaga națiune, că numai împreună și în strînsă legătură cu întregul popor putem asigura o cultură nouă, înaltă, socialistă! (Aplauze și urale puternice).

Trebuie să se asigure perfecționarea și dezvoltarea în continuare a activității uniu-nilor de creație, din domeniile respective de activitate.

Cu 23 de ani în urmă, cu puțin timp înainte Congresului al IX-lea, în înfăptuirea care am avut-o cu unii lucrători din domeniul creației literar-artistic am pus problema că adevărata inspirație pentru toți creatorii trebuie să fie poporul, realizările societății noastre și m-am referit la ceea ce spunea cu mult în urmă Leonardo da Vinci — că e mai bine să bei apa din izvor, decît din ulciur. Cu atît mai actual este acum acest lucru, cu cît din păcate, mulți caută ulcioarele foarte vechi, le dezgroapă, pentru a bea apa din ele, în loc să meargă la izvoarele dătătoare de viață — ale științei, ale progresului din toate domeniile de activitate. (Aplauze puternice, prelungite).

Avem nevoie — și dăm o înaltă apreciere creațiilor literare și artistice, din toate domeniile, dar societatea noastră are nevoie de noi și noi opere de artă, care să-l reprezinte pe omul de astăzi, realizările sale. Avem nevoie de noi romane, de noi poezii, de noi piese de teatru, de lucrări în domeniul artei plastice, de noi lucrări muzicale. Sînt, multe, bune. Dar avem nevoie încă de unele și mai bune, în toate sectoarele. Am convins-o pe oamenii de creație din toate sectoarele vor înțelegă că ne aflăm într-un asemenea moment al dezvoltării societății românești încît trebuie să se angajeze, cu multă hotărîre, de a lucra zi și noapte pentru a contribui, pe calea creației lor, la ridicarea generală a nivelului de cultură al poporului. (Aplauze și urale puternice, prelungite).

Este necesar, de asemenea, ca radioul și televiziunea să-și perfecționeze și să-și îmbunătățească activitatea, ținînd seama de cerințele care se pun astăzi în fața lor. De asemenea, presa noastră trebuie să-și asume un rol mai activ și mai important în buna înțelegere a problemelor actuale ale dezvoltării sociale, în debateră largă a acestora, dar și pentru a contribui la unirea eforturilor întregului nostru popor, în asigurarea înfăptuirii neabătute a programelor de dezvoltare generală.

Consider că întreaga activitate ideologică și politico-educativă trebuie să devină o forță mobilizatoare mai puternică, care să lumineze calea și să unească eforturile întregii națiuni spre cîmpele de aur ale societății comuniste. Este o misiune nobilă și trebuie să

o realizăm în cele mai bune condiții. Numai așa, activitatea ideologică, propagandă noastră, educația își vor îndeplini menirea în societate, vor răspunde intereselor întregii națiuni! (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează îndelung: „Vom munci și vom lupta, țara e vom înălța!").

Este necesar ca, în activitatea politico-educativă, să se manifeste o atitudine mai întransigentă față de diferite manifestări naționaliste, soviniște, față de unele manifestări retrograde, de misticism, să dezvoltăm puternic sentimentul dragostei față de patrie, față de popor, patriotismul revoluționar! Să educăm, în același timp, masiv în spiritul solidarității internaționale, al prieteniei cu toate țările socialiste, cu toate forțele progresiste, antiimperialiste, cu toate popoarele care se pronunță pentru pace, pentru libertatea și independența fiecărei națiuni! (Aplauze puternice, prelungite).

Este necesar să desăvîșim o luptă hotărîtoare împotriva diferitelor tendințe de parvenire, de căpătîală, de necinste, străine principiilor socialismului și omeniei. Nu trebuie să se treacă peste diferite stări de lucruri negative! Nu trebuie să ne comportăm ca ștrăbul care-și bagă capul în nisip pentru a nu vedea amănunte stîrni de lucruri! Trebuie să înțelegem că asemenea stări de lucruri — care, din păcate, se mai manifestă în societatea noastră — sînt străine principiilor de etică și echitate socialistă, sînt un rezultat al lipsurii în munca politico-educativă, al influențelor străine, burgheze, inclusiv al răzmerițelor din trecut, dar și al influențelor din afară. De aceea trebuie să adoptăm o poziție fermă, combativă față de toate aceste probleme!

Este necesar ca organizațiile de masă și obștești să înțeleagă mai bine rolul important pe care-l au și în activitatea politico-educativă, în mod deosebit se impune perfecționarea activității sindicatelor, a Uniunii Tineretului Comunist, a Uniunii Asociațiilor Studenților Comuniști, a Organizației Pionierilor și, în general, a tuturor organizațiilor de masă și obștești.

Este necesar să educăm tineretul și copiii patriei noastre în spiritul celor mai înalte concepții revoluționare și culturale ale științei. Să înțelegem că aceasta constituie o obligație a întregului partid, a întregului popor. Tineretul, copiii reprezintă viitorul de aur al patriei noastre — și trebuie să facem totul pentru a forma o tînără generație cu înalte cunoștințe revoluționare, cu o înaltă cultură. Așa creăm viitorul de aur al României! (Aplauze și urale puternice, îndelungate; se scandează: „Ceaușescu — P. C. R.!", „Ceaușescu — România, stîmna noastră și mindria!").

Stimați tovarăși,

Viața, evenimentele demonstrează că putere justă este liniei politice internaționale și a politicii externe a partidului și a patriei noastre.

După cum este bine cunoscută, situația internațională continuă să fie foarte gravă. Pașii spre desîntindere nu au schimbat raportul de forțe și nu au înlăturat pericolul pentru înșăși existența vieții pe planeta noastră.

Trebuie să se înțeleagă bine că imperialismul nu și-a schimbat caracterul său agresiv, că pericolul războiului se menține. Lupta pentru dezarmare este strîns legată de realizarea unor noi relații internaționale, de lichidarea politicii de forță și dictat. Viața demonstrează că putere că, acționînd unite, popoarele pot schimba cursul evenimentelor, pot asigura dezarmarea, și în primul rînd

dezarmarea nucleară pot asigura pacea și dreptul vital al oamenilor la existență, la libertate, la viață.

Problemele grave internaționale ale lumii de astăzi nu pot fi soluționate numai de cîteva state. Este necesar ca toate statele să-și asume răspunderea și să acționeze cu toată forța pentru dezarmarea nucleară, pentru noi relații, bazate pe principii egale.

Nu doresc să mă refer la problemele concrete, sînt bine cunoscute. Subliniez, numai, cîteva probleme asupra cărora consider că activitatea noastră ideologică, politică, trebuie să-și concentreze atenția.

Este necesar să crească și mai puternic rolul partidelor, al forțelor politice revoluționare progresiste și democratice în lupta pentru soluționarea problemelor complexe ale vieții internaționale, pentru asigurarea unor relații noi, democratice între toate statele lumii.

În epoca uriaselor cuceriri ale științei și cunoștințelor umane în general, astăzi — și trebuie să facem totul pentru a forma o tînără generație cu înalte cunoștințe revoluționare, cu o înaltă cultură. Așa creăm viitorul de aur al României! (Aplauze și urale puternice, îndelungate; se scandează: „Ceaușescu — P. C. R.!", „Ceaușescu — România, stîmna noastră și mindria!").

După cum se știe, în a doua parte a secolului trecut a avut loc o puternică activitate de afirmare a concepțiilor noi despre lume, atât în domeniul social, politic, cît și în domeniul științelor generale, în biologie, în toate domeniile. Acum, omenirea a realizat mari descoperiri, s-a realizat zborul în Cosmos, se descoperă noi și noi tîmbe ale naturii. Se pare, însă, că omenirea se află la un moment de răscurire, cînd apar multe neclarități și nedumeriri. Este, deci, necesar să se desrăspundă noilor probleme și realități, o perspectivă clară, progresistă pentru dezvoltarea generală a omenirii.

Este necesară, cu adevărat, o nouă revoluție în gândire. Aceasta se poate realiza nu prin întoarcerea la concepții vechi, care și-au trăit timpul, ci prin înaintea, făcînd loc cu hotărîre noilor cuceriri ale științei, tehnicii, ale cunoștințelor umane în general. Nostalgia trecutului este întotdeauna un rău sfătător. Omenirea a trecut prin multe etape. Sclavagismul, feudalismul au fost, fără nici o îndoială, etape importante în dezvoltarea societății ome-

nești, dar ele au dispărut și au trebuit să dispară. De asemenea, capitalismul a reprezentat o nouă etapă în progresul omenirii, dar capitalismul aparține de acum trecutului și mai devreme sau mai tîrziu, el trebuie să dispară și să facă loc noii societăți, fără clase, fără asupritori, să facă loc societății socialiste. Socialismul, care este o societate înaltă, reprezentă noul, viitorul omenirii. Iar pentru a fi cu adevărat revoluționari, trebuie să primim la tot ceea ce este nou, trebuie să privim înainte, să avem deplină încredere în socialism, în comunism — care reprezintă viitorul și viul de aur al întregii omeniri! (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează îndelung: „Ceaușescu și poporul!", „Ceaușescu — creștin, România — comunism!").

Este bine cunoscut că întreaga dezvoltare a societății omeniei este istoria luptei între vechi și nou, istoria luptei de clasă, a luptei împotriva asupririi, a luptei pentru libertate și independență. În acest sens, întreaga noastră activitate politico-ideologică trebuie să pună cu putere în evidență politica de pace și colaborare a partidului, a României socialiste, să contribuie activ la înțelegerea corespunzătoare a schimbărilor ce se petrec în lume, a noilor tendințe, a perspectivelor, a viitorului omenirii. Dispunem de forțele necesare pentru aceasta. Avem un partid puternic, avem activiști de partid în stare să desfășoare o intensă activitate în toate aceste domenii. Tot ceea ce am realizat pînă acum s-a datorat capacității și forței partidului nostru de a înțelege realitățile, de a înțelege noul, de a rămîne permanent un partid tînar, revoluționar, strîns legat de popor, acționînd împreună cu poporul și pentru popor, pentru socialism, pentru comunism, pentru pace, pentru colaborare internațională! (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează îndelung: „Ceaușescu și P. C. R.!", „Ceaușescu și poporul!", „Ceaușescu — pace!").

Încheiere, încheiere, încheiere, încheiere! Să dăm o înaltă apreciere activității țărănilor muncitori, a întregii noastre națiuni, a poporului — adevărații făuritori, adevărații realizatori al socialismului și comunismului, garanția victoriei comunismului în România, a viitorului liber și independent al patriei noastre! (Urale și aplauze furtivoase; se scandează îndelung: „Ceaușescu — P. C. R.!", „Ceaușescu și poporul!", „Ceaușescu — România, stîmna noastră și mindria!").

În încheiere, vă adresez tuturor, întregului partid, tuturor oamenilor muncii, întregului nostru popor, urări de noi și noi înfăptuirii, de noi succese în toate domeniile, multă sănătate și ferice! (Urale și aplauze puternice, prelungite; se scandează îndelung: „Ceaușescu și poporul!", „Ceaușescu — P. C. R.!", „Ceaușescu și poporul!", „Ceaușescu — pace!").

As dori, în încheiere, să subliniez încă o dată că partidul nostru — o înaltă prețuire activității clasei muncitoare, forța politică conducătoare a întregii națiuni, care s-a format și a devenit o puternică forță socială, cu o înaltă cultură tehnică și generală.

Partidul nostru — o înaltă apreciere activității țărănilor muncitori și întregii țărăniștii, tuturor oamenilor muncii din agricultură, care, în strînsă unitate cu clasa muncitoare, constituie o forță importantă a întregii noastre dezvoltări, a înfăptuirii noii revoluții agrare, a mersului general înainte al societății noastre.

Stimați tovarăși,

Dezbatînd problemele organizatorice, ideologice și politico-educative, trebuie să nu

uităm nici un moment că în centrul întregii noastre activități trebuie să se afle munca pentru realizarea planului pe acest an și a întregului cincinal, că rezultatele activității de partid, activității de propagandă, de educație, trebuie să se reflecte în felul în care organele și organizațiile de partid, toți oamenii muncii, întregul popor acționează pentru a asigura realizarea neabătută a hotărîrilor Congresului al XIII-lea și ale Conferinței Naționale.

O atenție deosebită trebuie să acordăm problemelor economice, eficienței economice, calității, și punem în centrul activității realizarea exportului și a tuturor celorlalți indicatori privind dezvoltarea economico-socială.

As menționa necesitatea realizării măsurilor stabilite pentru strîngerea la timp a recoltelor de vară, a orzului și grîului, pentru depozitarea în cele mai bune condiții a întregii recolte și, în general, pentru desfășurarea în bune condiții a tuturor celorlalte activități din agricultură.

Deci, odată întorși acasă, trebuie să puneți cu toată hotărîrea, în fața organelor de partid respective, necesitatea concentrării forțelor în activitatea de înfăptuire a obiectivelor dezvoltării economico-sociale, odată cu realizarea tuturor măsurilor în domeniul activității organizatorice, ideologice și politico-educative. Toate acestea trebuie să constituie un tot unitar în activitatea partidului, a tuturor organelor de stat, a organismelor democratice muncitorești-revoluționare.

As dori, în încheiere, să subliniez încă o dată că partidul nostru — o înaltă prețuire activității clasei muncitoare, forța politică conducătoare a întregii națiuni, care s-a format și a devenit o puternică forță socială, cu o înaltă cultură tehnică și generală.

Partidul nostru — o înaltă apreciere activității țărănilor muncitori și întregii țărăniștii, tuturor oamenilor muncii din agricultură, care, în strînsă unitate cu clasa muncitoare, constituie o forță importantă a întregii noastre dezvoltări, a înfăptuirii noii revoluții agrare, a mersului general înainte al societății noastre.

În anii socialismului, intelectualitatea a devenit o puternică forță socială, cu un rol activ în întreaga operă de construcție a societății socialiste. Partidul nostru — o înaltă apreciere nu numai științei și culturii, dar și făuritorilor științei și culturii, intelectualiștii, oamenilor de știință și de cultură din toate sectoarele de activitate, strîns legați de clasa muncitoare, de țărănim, de întregul popor. Intelectualitatea reprezintă o puternică forță socială, care asigură dezvoltarea intensă a științei, a culturii, ridicarea patriei noastre pe culmile cele mai înalte ale cunoașterii, în toate domeniile. (Aplauze și urale puternice, prelungite).

Desigur, vom avea plina, vom discuta aceste probleme, dar am ținut să menționez și în încheierea conștientării noastre rolul important și preocuparea partidului nostru — și, deci, a întregului nostru activ — pentru dezvoltarea și perfecționarea activității sociale, a rolului muncitorilor, țărănilor, intelectualiștii, a întregii noastre națiuni, a poporului — adevărații făuritori, adevărații realizatori al socialismului și comunismului, garanția victoriei comunismului în România, a viitorului liber și independent al patriei noastre! (Urale și aplauze furtivoase; se scandează îndelung: „Ceaușescu — P. C. R.!", „Ceaușescu și poporul!", „Ceaușescu — România, stîmna noastră și mindria!").

În încheiere, vă adresez tuturor, întregului partid, tuturor oamenilor muncii, întregului nostru popor, urări de noi și noi înfăptuirii, de noi succese în toate domeniile, multă sănătate și ferice! (Urale și aplauze puternice, prelungite; se scandează îndelung: „Ceaușescu și poporul!", „Ceaușescu — P. C. R.!", „Ceaușescu și poporul!", „Ceaușescu — pace!").

As dori, în încheiere, să subliniez încă o dată că partidul nostru — o înaltă prețuire activității clasei muncitoare, forța politică conducătoare a întregii națiuni, care s-a format și a devenit o puternică forță socială, cu o înaltă cultură tehnică și generală.

Partidul nostru — o înaltă apreciere activității țărănilor muncitori și întregii țărăniștii, tuturor oamenilor muncii din agricultură, care, în strînsă unitate cu clasa muncitoare, constituie o forță importantă a întregii noastre dezvoltări, a înfăptuirii noii revoluții agrare, a mersului general înainte al societății noastre.

Cîntecele cîmpiei

Cîmpia Telemomanului, numită de geograf și a Burasului, reprezintă coordonata sudică a spiritualității românești, așa cum Bucovina sau Maramureșul îi fixează cota hiperboreică. Cîmpia Telemomanului înseamnă, desigur, în primul rînd sediul de lut al unei culturi populare plină de sensuri, de la acea „loc de gîzmar” intruchipat în dansul popular la cîntecul agale doinit; de la țesătura plină de sobrietate, consemnînd pe ție și pe fotă o cronică a vieții țărănești în culorile desăvîșitului contrast alb-negru pînă la uleica de lut abia țesută din mina pricepută a olarului spre a fi întinsă plină de apă răcoroasă drumetului ostent. Am descris altădată emoția pe care am încercat-o cîndva în fața Gurbanului, acel dans de sorgîntă dacică, înscrisuți-se într-un scenariu moral fără firuri, terminat cu închinarea unui bătrîn că zicea: „Să cîntăm pămîntul căci el ne arînește” ceea ce însemna desigur că e datoria noastră a tuturor de a celebra lutul acesta generos care ne arînește, care ne hrănește deci de mil și mil de ani. Un bătrîn cu cămășă dăciă, aidoma celor de demult, stînd străjă aici, lângă Fluviu și bucurîndu-se de magnificența unui peisaj sudic, hărăzit rodului. Dar Telemomanul de astăzi înseamnă și un pămînt al prefacerilor, un pămînt pe care au apărut sondele zvelte de la Videle și cetatea chimiei de la Turnu-Măgurele, platformele industriale de la Roșiori de Vede și de la Alexandria. E pămîntul pe care a fost înălțat într-un timp record și cu adevărat din temelii un întreg oraș: Zimnicea. O agricultură de cea mai modernă ținută se practică la Drăgănești-Vlasca, la Nanov sau la Purani, ca de altfel în mai toate satele și comunele județului, și totul se întîmplă aici sub semnul pfa-

existențele noastre îndrăgostite de perfecțiune. O profesora plină de energie, Teodora Stancu însușește de mai mulți ani munca într-un cenacu în care s-au format deja cîteva autori interesați. Un gazetar, Florin Burtan, împărțindu-și ziua între documentările reportericești de-a lungul și de-a latul județului și scrierea de poeme închinăte grîului, pămîntului, oamenilor. Aidoma lui, Vasile Deleanu, cel ce-i învîță strălucirea limbii române pe copiii din așezarea cu nume atît de poetic și atît de cunoscut: Sălcia. Este statul în care s-a născut Zaharia Stancu. Telemomanul este o veche vatră de poezi și prozatori cunoscuți. Aici s-a născut Gala Galaction, aici s-a născut Miron Eadu Paraschivescu. Da, nașterea acestui febril poet și gazetar comunist, al cărui nume este atît de legat de acela al redacțiilor bucureștene interbelice, de cele clujene de după război, de linistea intensă a Vălenilor de Munte prahoveni s-a născut aici, în Zimnicea telemomaneană. Apoi culegătorul de generație și de ideal, Dimitrie Stelaru, originar din Segarcea-Vale, sat nu departe de Turnu-Măgurele, orașul în care a trăit și creat un cărturar neuitat de conștienți, profesorul Florian Cristescu. Din dintre fiili de excepție ai Telemomanului sînt cîștinți în postumitate de două festivaluri-concurs destinate prozei și respectiv poeziei. Cel dintîi poartă numele lui Marin Preda și se desfășoară din doi în doi ani, primăvara. Celălalt, înscris în chenarul de lumină al toamnelor sudice poartă numele lui Zaharia Stancu.

„Îmi iubesc mult patria de azi, / Iubesc și mai mult patria de mine. / E ruman timpul ca rumena piine / Culmile sînt pline de brazi...” Sînt atît de binecunoscute aceste versuri ale lui Zaharia Stancu și atît de prezent este timbrul autentic în rostirea lor încît ne este greu să înțelegem că el și-a mutat de mult făptura „în rumena piine”, în „culmile pline de brazi”. Dar care a rămas, aidoma celuialt telemomanean pe care cîmpia aceeași l-a dăruit veacului nostru — mi gîndesc desigur la Marin Preda — un simbol și o efigie a artistului contemporan. Scriitori tineri și prieteni anonimi ai literaturii vin din cînd în cînd pe aceste locuri și se pierd pe ulițele satelor intrate nu numai în geografia românească ci și în istoria literaturii naționale. În Sălcia-Gumești ori la Sălcia ei se simt întotdeauna acasă. Recunosc străzile, casele, oamenii. Chiar dacă ele sînt altfel decît în cărțile pe care le-au citit cîndva și asupra cărora au simțit nevoia ca să revină.

În ce constă puterea iradiantă a acestei literaturi? În ce stă marea ei frumusețe? Nici o întrebare de acest fel nu își așteaptă răspunsul decît într-o nouă și o nouă lectură. După ce a terminat cercenizarea Morometilor rezizorul Stere Gulea (cel care a recitit de vreo patruzeci de ori cartea mai înainte de a scrie scenariul) mi-a mărturisit că nu a avut niciodată sentimentul că țărănul lui Preda ar fi altceva decît țărănul universal. Observația m-a dus de îndată la Călnescu, Marele critic vorbea — în cazul lui Creangă — de „copilăria copilului universal”. Nu ne-a dat oare el, Marin Preda, tocmai cartea despre truda și lupta zilnică, despre disperarea și despre speranța mereu redobîndită, de la primăvară la primăvară, de la sămîntă la sămîntă a acestui țărăn universal pe care au încercat să îl schițeze — dacă nu cumva să îl

Înfățișeze în toată măreția sa cosmică — atîția și atîția scriitori, din vechime și pînă azi? Marin Preda a izbutit. Cum? Răspunsul se află, după cum spuneam, într-o mereu reînnoită lectură. La Sălcia mi-am amintit însă observația unui mare scriitor bulgar, Emilian Stanev, cel care înțelese că la Preda pînă și cîntecul Dușlache este un personaj. Dar salcîmul ce separă ograda lui Moromete de cea a lui Bălosu? Dar oala netrebnică, terorizînd copilăria lui Nicolae? Dar frigurile malarice care îi cutreieră trupul firav? Nu sînt toate altceva decît repere convingătoare ale vieții dintotdeauna a țărănului de la Dunăre, cu o statură atît de puternică, de înaltă încît în lumina lunii poate fi văzut de ceilalți țărani de pe planetă? Căci în această statură sălășliște curată și strălucitoare însăși omenia românească dintotdeauna. Acest lucru l-a știut Marin Preda, acest lucru l-a știut Zaharia Stancu. Copilul oropsit din Desușul se întorcea în satul nașterii împovărat de ani și de glorie. Cartea în care reapare se cheamă Ce mult te-am iubit! Este cîntecul vieții și al morții, bocei și imnii totodată.

Numele acestor doi mari scriitori se leagă desigur — în primul rînd de destinul culturii noastre contemporane. Dar ele se inscriu totodată pe acea columnă înălțată de fața creațiilor românești dintotdeauna. La temelie acestei colonne a stat chiar el, țărănul, străbunul acela pe care și Stancu și Preda l-au cîștinț în cărțile lor cu cuvinte de griu amoros și pline. Aceasta este de altfel puntea care la noi, la români l-a legat și îl leagă pe muncitorul ogorului de acela al slovei. Semănători și secerători, deopotrivă.

Titus Viju

LA FESTIVALUL DE POEZIE «ODĂ PĂMINTULUI MEU — MIHU DRAGOMIR — BRĂILA

vasile muste

Răs-colind prin Maramureș

tot rostuindu-și țara cu fața mai presus de umerii pe care purtat-au primăvara crescute alina iarbă în cite-aveau de spus că a rămas acolo poetă numai Mara

și liza amindouă mai scriu cum au trăit părinții români în albia în Gula cum își jurau copiii pe lama de cuțit cămașa libertății s-o-mbraca mai întâi

oșa născură toate după ființa lor învrednicindu-și umbra și-nmugurindu-și clipa dar au lăsat sub cerul de întemeietori să le semneze păsări poeme cu aripa

Primăvara dinspre toamnă

voi renunța și eu la veșnicie întindecind potecile în zare doar primăveri pierdute îmi vor scrie cu iarbă versuri de insingurare

imi va fi sete ca de o iubită cu liniile visului fierbinți de fiecare casă împietrită pe umerii bătrânilor părinți

o altă vreme voi purta sub cutcă călătorindu-mi urmele mereu numai creionul îl voi fi trecut prin toată iza sufletului meu

Sentimentul unirii

noaptea în Ardeal printre sălcii ude pasul ancestral cine mi-l aude

pohta lui Mihai leri-i verde ler peste șapte cai picură din cer

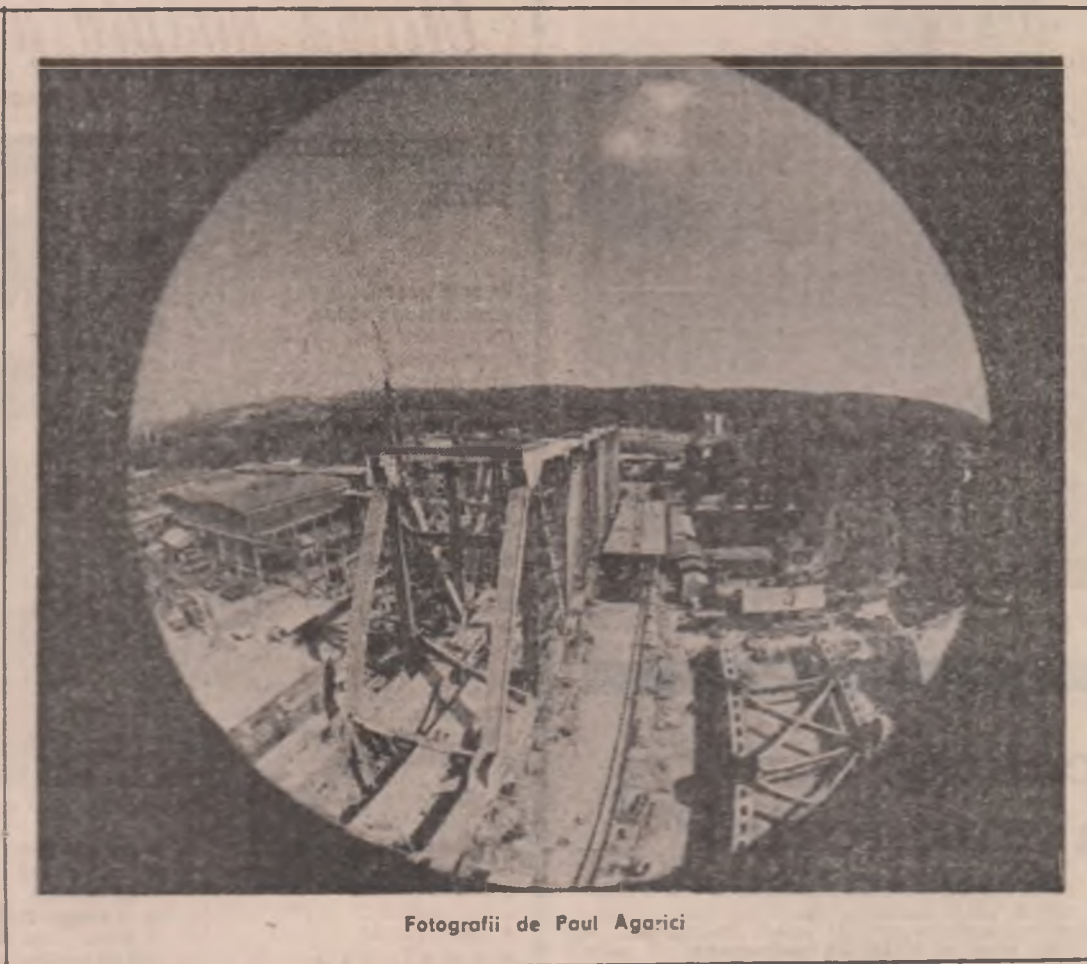
și cum vin de lin rouă mi se zvință mirele Destin și Treime Sfântă

Împăcarea cu mine

Tudor visul tău răzvan vindecat de nelumire într-o zi cit într-un on stă cuvinte să respire

îndrăznește în ofor umbra să te insenine eu cu mama într-o seară ne-am mutat de tot în tine

tu cu noi te sfătuești înăuntrul tău mărunt geana cind o arcuiești cer îți faci peste pământ

Fotografii de Paul Agarici

mircea motrici

Intilnire așteptată

Prima dată și-a cerut scuze. Un muncitor mi l-a răpit din fața mea tocmai cind mă pregăteam să-l pun prima întrebare. A picat în fabrică. Mi-a promis o altă intilnire. Asta se întâmpla cu puțin ani în urmă.

A doua oară mi-a prezentat citiva colaboratori care mi-au vorbit despre întreprindere. Eu vroiam să vorbesc cu el. Și iată că și acest dialog s-a aminat. A treia oară ne-am intilnit pe plajă la Costința. Ne-am propus o intilnire a doua zi. Ea nu s-a mai întâmplat. Timpul m-a adas soare pe nisip în acea dimineață.

— Apoi, cu altă ocazie, aveam să descopăr că omul cu care doream să discut lubeste poezia. Ba a mai și frecventat cenacuri literare. Ba a mai și frecventat cenacuri literare. Ba a mai și frecventat cenacuri literare.

— Astăzi că ne intilnim, în sfârșit, într-o zi de miercuri de octombrie. Din buzunar scoate o foaie pe care scrie copiate citeva versuri. Și discutăm a alunece spre literatură, spre alte târmuri și nicădum spre ceea ce-mi dădusem.

— Am hotărât să-l vizitez a doua zi, chiar la birou. Îl prind chiar după o „operativă”. Săla de control. Aștept. Să-l aștept. Acum cred că nimeni nu te poate împiedica să scrii.

— Ce a fost mai greu în munca dumneavoastră? — Reprofitarea unității din țara. Oamenii au vrut să plece. Trebuie de ei cu dinpi. Și mă bucur că mulți m-au lăsat.

— Care au fost multumirile dumneavoastră. — Am înfăințat o secție în satul Salcea. Da. Aceasta este cea mai mare satisfacție. Și să vă mai spun de ce. Secția produce piese de schimb. Și lucrurile mici rezolvă probleme mari. Dar nu acest aspect vreau să-l accentuez.

— Vorbiți-mi despre oameni. — De cind așteptam această recomandare... Am pornit unitatea cu un nucleu de bază venit de la Pașcani. Oamenii deosebiți. În preaj-

ma omologării unor dispozitive stăteau zile întregi în fabrică. Nu conta pentru ei ora la care mergea acasă. Uneori în seara-lă mine cind aveam griță și rugam să mă ajute. De fapt, prin tot ceea ce mi-a făcut se regăsesc în fiecare colț al unității.

— Prin usa întredeschisă secretara îl chemă pe director. Sănt ca îl sperd din nou și nu voi putea termina interviul.

— Săvârșe directorul care mă invită să vizităm întreprinderea. — Azi n-am trecut încă pe la oameni. Este ora 13.

— Și astfel, Gheorghe Toma îmi oferă un alt „argument” al explicației prezentei celor doi oșpeți în întreprindere, al sentimentelor lor de statornică revenire acolo unde s-au simțit oameni între oameni, s-au dăruit cu toată energia și priceperea sâmborilor, colectivității, muncii. Am privit o instalație care poartă semnătura lui Eugen Gavrilu. Punerea ei în funcțiune a însemnat înlocuirea unui utilaj care, adus din import, ar fi costat o jumătate de milion echivalent în valută. Ne-am despărțit, i-am lăsat în plin sfat — poate se contura o altă idee din atita experiență tehnică —, întelegând că, pentru om pasiunea muncii are multe resorturi vitale.

— La plecarea de la întreprinderea de reparații auto... Suceava am privit în clipă la cel trei rămași în mijlocul halei. În stînga și dreapta lor vriele de muscate se pregăteau să înflorească.

viorel cosma

Amiaza unui cîntec

Amiaza unui cîntec Poartă în ea Strălucirile de soare Ale zenitului, Ca pe o comară Ascunsă discret În bătaie înfiorate Ale inimii, Și descoperită, lată, Atit de tirziu, În fulgerul de lumină Al unui gînd.

Amiaza unui cîntec Este ploaia binefăcătoare A cuvintelor Limbii române, Fecundînd În sufletul poetului Semnele dorului, Și ale iubirii, Și ale visului, Flori dăruite Oamenilor Insetați de înalt.

Cîntecul virstei

Cîntecul virstei mele, Aripă de zbor Împrumutată visului, Un vis în care Lumina A dormit și ea Într-un ungher, Și peste întinsuri De cer S-a trezit stăpînă Noaptea grea Și a cuprins nemărginitul Ca să adăpostească Toate tainele Cite se pot petrece Doar la licăritul palid Al stelelor, Fîrve lămpașe Aruncate pe boltă Să străjuiască Iubirile eterne, Iubirile vieții Și ale virstei mele.

În iarba verde

În iarba verde luminînd aprîns De razele de soare-ascuns-n ea, Trezită ca o ciută primăvara Și iarba de aroma ei e grea. Sub poșii trecătorului se pleacă Și-apoi se-nalță iar spre cerul cald, Și pe covorul ei pictat cu stele, Un gînd, un dor, un vis am desenat. Privește tu, adăpostit în umbra Stejarului din margine de drum, Te bucură și tu de primăvara Ce-a înflorit sub poșii tăi acum. Căci în lumina ierbei ce mijeste De razele de soare-ascuns-n ea, Trezită ca o ciută primăvara Și zarea de aroma ei e grea.

Cite un gînd de pace

Ne sint ochii limpezi, e în ei lumină Cînd primim la joaca puiului de om, Și deasupra noastră boltă-i mai senină Că-n livada vieții a rodit un pom. Cîntă bucurie pot în noi s-adune Primii pași, un zîmbet și apoi un zbor, Un copil e-n lume dulcea ei minune Cînd ne-adoarme-n brațe surîzînd ușor.

Ca să-i fie somnul liniștit sub soare Și să-i fie-amenin visul luminos, Să-mpletim cunună cu o păcii floare Pentru toți copiii lumii drept priinos. Și să-i fie cerul un covor de stele Noptilor semine cald ocrotitor, Toți părinți Terrei să aștepte-n ele Cite-un gînd de pace mișcînd odor.

Să ne fie ochii plini de bucurie Cînd primim copiii evintînd în joc, Căci de-i pace-n lume și o omenie Pentru-ame crunte nu mai este loc. Și să fie cerul numai florilor și soare, Să răsun-e case risete zgolbi, Hai, întîndețea mina către noi, popoare, Fie-n lume pace pentru-ai ei copii l

LA FESTIVALUL DE POEZIE «TINERETUL ȘI ISTORIA» — COSTEȘTI, HUNEDOARA

mihai bogatu

Patrie tinără

E tinăr griu-n spice, țară, E tinăr griu-n piinea din cuptor, Că-i tinerețea-n vecie primăvară A reîntorcerei luminii-n viitor.

Și-n mărul tău de ziuă, ales pentru iernat, E-o toamnă românească, arcată în covoare, E timpul tău cel tinăr un dor înaripat Cu fiecare faptă, ivită-n colț de soare.

Cunoaștere

Aud chemarea unui ochi de fîntînă să beu apa de dor a timpului treaz. Izvoarele singelui curgînd printre lezepezi Să fiu mai aproape

e România acesta care mă cheamă să-l ascult cum șoptește și să văd cum toamna de aur rodește griul ales de palmele mele.

Cîntec

Răsărînd la timpla mea, întregă, Patria mi-aduce un descînt: „So o limba românească dragă Cît te vei rasi pe-acest pămînt !”

Răsărînd în ochiul meu, întregă, Patria-milor cu un vesmint: „Poartă-ți portul ca să-ți fiu dragă Cît vei dăinui pe-acest pămînt !”

Răsărînd în mina mea, întregă, Patria crescu într-un cuvînt: „Apără-mă, cit îți sint de dragă, Lupă-te să și curat acest pămînt !”

LA CONCURSUL NAȚIONAL DE POEZIE «PORNII LUCEAFĂRUL» — BOTOȘANI

doru mihai mateiciuc

Clepsidră

coapsele verzi de-atita spumă înfînțuie digul de sub coasta încep să zboare primii fluturi și cad frunzele de pe tine intruna

și această atingere, și acest fir de nisip iubito (mai mult nu pot porunci) dragostea este trînică asemenea tidului chinezesc și nici un cuvînt sub coaja uscată a pămîntului.

Ultima lebădă

sub lacul incremenit continuă să danseze patinotoarea

Poesia

mă lipeam de sinii tăi ca o frunză și eram singur / înaintea celorlalți mă visam sub pleoapa ta continuîndu-mă prin sute de umbre vedeam dinți strălucitori, sub pleoape arse eram transparent ca un sunet

oglinzi dezvăluiau mozaicul singelui carnea îmi ascundea ochii orb, pe scutul cald (zgomotele bătaiei mai răsunau în porii) pornit din aceeași strălucire cu moartea floarea trecea prin frunze, floarea trece... cerneala urca pe miini, scormonea sub pleoape încercînd să te afie încercînd să te afie

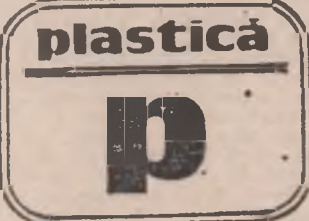
Sosirea primăverii

atunci am ingenuncheat / mi-am repetat e timpul să te oprești din moarte

coorii se aruncă în zbor, vin spre noi săgețile vinează alte săgeți acesta să fie peisajul ?

cade seara pe poartă, ca o cascadă cade seara pe poartă și-o innoaie cade, însă eu vreau să deschid omurgul

pătrund sub o mantie, mă întînd pe spate acum sint asemenea stelelor și dorm cu stelele atit de aproape că-mi vine să mă oprsc din trecere.

Instantaneul unei durate

„Viața nu-i teatru” este crezul ce-l clamează prin fulgerarea declinului aparatului său de fotografiat Paul Agarici, ori de cite ori sondează lumea realului cu perseverența martorului omniprezent și cu toata antenele conștiinței sale artistice și civice deschise către viață. L-am intilnit în citeva rînduri absorbit cu totul de munca sa de cercetător în arheologia prezentului, portretizînd clădiri, străzi, fîntini, arbori, margini de sat, grînjii de pămînt ai ogoarelor proaspăt arate, ori modelînd în lumină piezișe arhitecturile chipului uman surprins în nobila lucrare a gîndului.

Agarici nu trece prin lume ca turistul insolent în goană după suveniruri dulcele măsluite-n săruri de argint. El este pătruns de scrupulul repoterului-iscoditor în căutarea acelor clipe fierbinți, care hotărăsc trailectoriile timpului și ale civilizației în care trăiește. Artisticitatea lui Agarici constă în forța expresivă a scrutațiilor sale asupra orizonturilor vieți. El înțelege arta fotografiei drept mijlocul ideal de adevare a sensibilității și receptivității umane la mișcările atit de dinamice și

complexe ale prezentului. Pentru că sensul fotografiei este tocmai această capacitate unică de a eterniza prezentul. Și Agarici a tradus această funcție a artei sale cu aplombul și puterea de emoționare ce-i sint caracteristice. El se vrea un demn continuator al unei întinse pleiade de maestri ai obiectivului, care au împins acest meșteșug pînă la virtuozitate. Agarici rămîne, de aceea, un adept al imaginilor albe-negru, teritoriul în care realul se regăsește în dimensiunile lui dramatic, și unde gamele de griuri și magice rol al luminii — naturale sau dirijate — concentrează infinite nuanțe sensibile și expresive. De multe ori, o bună fotografie alb-negru poartă în sine o vibrație cromatică mai densă și mai elocventă decit a unei replici color propriuzise, aflată, datorită handcapurilor de ordin tehnic, la palierul suficienței veriste, ilustrative.

La Teatrul Mic, pretextul spectacular al unei „Scrisori pierdute” de ultimă oră i-a prilejuit artistului fotograf o altă modalitate de a-și manifesta autoritatea mărturiei posibile. Agarici se situează în postu-

ra cronicarului de eveniment artistic. O întinsă galerie de portrete extrase din magma unei meta-realități, a unui univers creat sub spotul incandescent al reflectoarelor. De data aceasta, Agarici sondează în-suși teatrul — ca dimensiune a vieții și ca lume posibilă. Și o face tot cu instrumentele repoterului de eveniment. Pentru că el portretizează înfinita modelare a stărilor de spirit și emoționale ce populează scena, refăcînd tensiunile și dinamica dramaturgiei prin succedarea kinogramată a tipologiilor născute la rampă în derularea actului teatral.

Și cred că tocmai în această subtilă arhitectură a portretului în mișcare, așa cum a conceput-o în această expoziție Paul Agarici, constă performanța artistică a expozanțului. Dincolo de ipostaza de martor pe care și-a asumat-o, prin natura sa, obiectivul fotografic intruchin-pînd, pe ansamblu, un fel de portret al spectacolului, „instantaneul unei durate” — capodopera caragialeană —, Paul Agarici a investit în arta portretului-fotografic virtuți ce sfidează iluștrativismul de album, în favoarea surprinderii reliefului interior care conferă atita viață și forță expresivă universului uman.

Corneliu Antim

Concerte camerale

În sala Studio a Filarmonicii „George Enescu”, a avut loc un recital susținut de doi elevi al Liceului de artă purtînd numele marelui nostru compozitor. Tînărul percuționist Cristian Balesa ne-a propus un program divers, la xilofon și marimbafon: „Doina Otului”, „Romania în fa major de Beethoven”, „Invîlîta”, „Dansuri lăutărești” de Pablo Sarasate, „Derby galop” de Sommerfeld și „Trei miniatuiri pentru marimbafon și orchestră”. (În primă audiere) de Valentin Petculescu. O mare parte din piese constituie prelucrări pentru instrumente de percuție, adaptări ale unor partituri de vioară, de exemplu, prelucrări care dovedesc o excelentă cunoștere a resurselor instrumentelor de percuție. Cristian Balesa are datele esențiale pentru un bun instrumentist: un simț ritmic remarcabil, o agilitate ieșită din comun, precizie a atacului, frazînd totodată cu simț în limitele pe care, bineînțeles, le permite specificul instrumentului; îi lipsește încă o anumită experiență a sălii de concert, care va veni cu vremea, sintem siguri.

În partea a doua a seriei camerale de la Filarmonici, am ascultat-o pe violonista Simona Avesalon, acompaniată la pian de profesorul Adrian Tomescu, interpretînd Partita a II-a (Sarabanda și Giga) de Bach, Sonata nr. 1 de Mozart, Sase dansuri românești de Bartok, Sonata de Dînu Lipatti și Fantasia appassionata de

duce, credem, acea spontaneitate care trebuie să caracterizeze o interpretare întînd către originalitate. Într-un alt concert cameral, organizat de Biblioteca municipală „Mihail Sadoveanu” (filiala de muzică), intitulat „La porțile măiestriei” (de remarcat țînta interesantă a seriei muzicale, unde artele surori — Indoeobi poezia — și-au avut locul lor privilegiate), am avut prilejul să ascultăm evoluțiile pianistei Ioana Petrina-Suciu și ale violonistei Mariella Sărmășanu-Cortez, acompaniată la pian de profesora Smaranda Ilea. Amindouă interprete, eleve în clasa a VIII-a, au prezentat unii public numeroase piese alcătuite din repertoriul ce urmează a fi prezentat la concursul de admitere în clasele de liceu, asemenea recitalului avîndu-și totodată un important rol în a obține pe foarte tineri candidați la treptele superioare ale învățămîntului artistic cu atmosfera de concert, care, de altfel, este un veritabil examen dat în fața celui mai pretentios juriu: publicul. Remarcăm astfel incipientele calități ale interpretelor, notînd că, în timp ce Mariella Sărmășanu-Cortez pare a fi mai degrabă dominată de factorul sensibil în interpretare (care, mai tirziu sperăm, va evolua în acea sus-amînită spontaneitate caracterizînd interpretările de originalitate), Ioana Petrina-Suciu acordă mai multă atenție formei, construcției muzicale. Pentru amindouă elevele, drumul marilor performanțe este, desigur, la început: dincolo de datele primordiale ale talentului (indiscutabil prezente aici) este necesară acea înmăzgălire a unei uriașe cantități de studiu, de muncă, acea largă subliniată a orientării culturale, care ordina fără de care abordarea marilor partituri clasice este neconvingătoare.

Viorel Crețu

